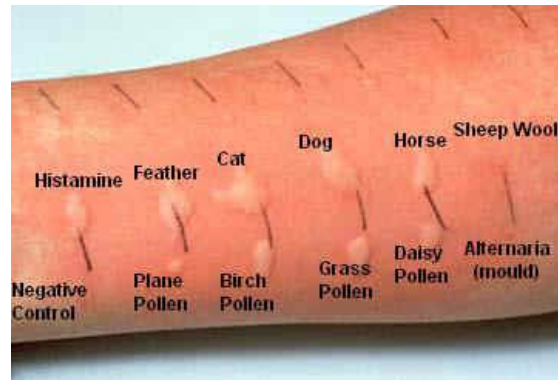

KİME ASTİM DİYORUZ?

Dr. Refika Ersu

Geçmişte Astım

- Astımın ilk klinik tanımını Kapadokyalı Aretaeus yapmış
- ‘Eğer nefes darlığı koşma ve jimnastik egzersizleri ile ilişkili ise buna astım denir’
- ‘Kadınlar astıma daha eğimlidir, erkeklerin astımdan ölüm riski daha yüksektir, çocukların iyileşme olasılığı daha yüksektir.’

Astım

“Astım farklı risk faktörleri,
prognozu ve tedavi
cevabı olan bir
sendromdur”

Lancet Editorial, 2008;372:1009

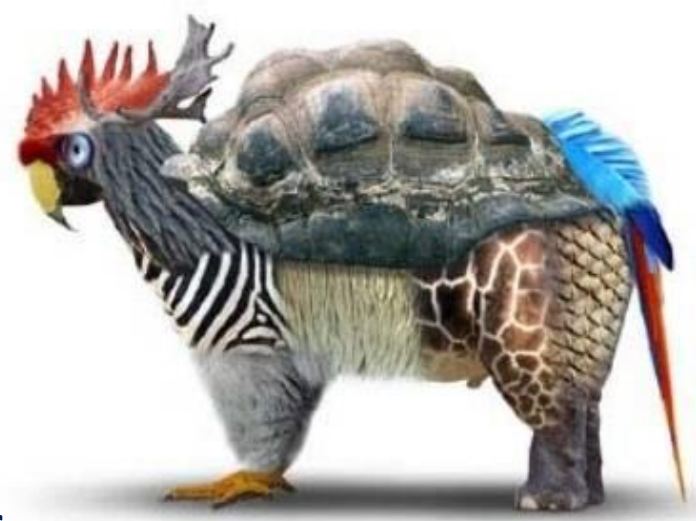

Astım İnflamatuvar Bir Hastalıktır

Astımın temelinde inflamasyon vardır.

Neden Yetersiz Tanı Alır?

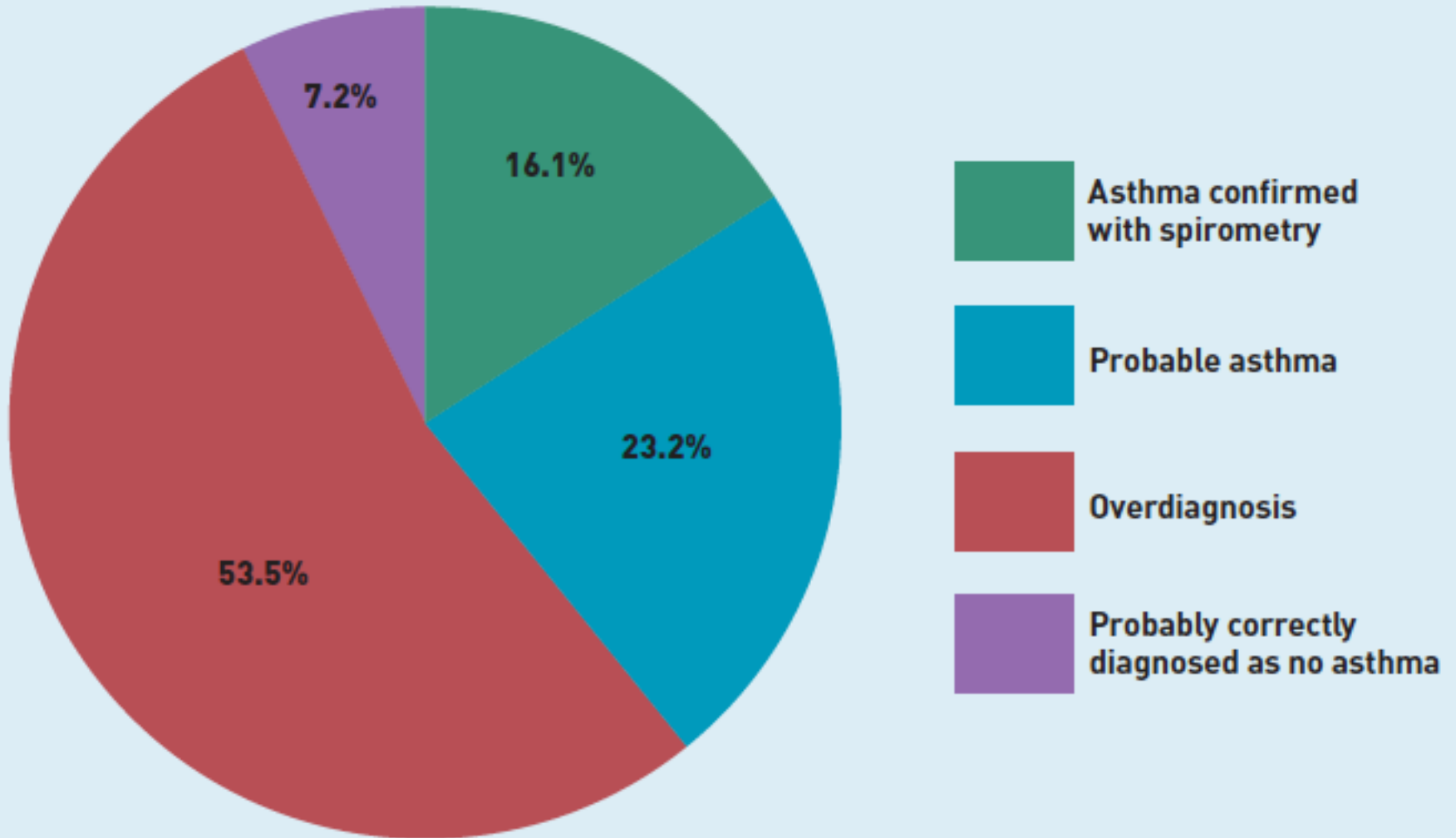
- Çocukluk çağında astım heterojendir
- Hastalar aralıklı semptomları tolere ederler
- Nonspesifik semptomlar farklı tanılara yöneltebilir:
  - Kronik bronşit
  - Reaktif havayolu hastalığı
  - Tekrarlayan pnömoni
  - Gastro-özofajiyel reflü
  - Tekrarlayan üst solunum yolu enfeksiyonu
- Aileye “Çocuğunuzun astımı var” demek zor olabilir

Overdiagnosis of asthma in children in primary care:

a retrospective analysis

- 650 çocuk (yaş: 6–18 yıl)
- Astım tanısı almış/astım tedavisi alıyor
- Spirometri yapılmış mı?
- %16.1 çocukta spirometri ile tanı
- %23.2 çocukta astım tanısı olası ancak spirometri yapılmamış
- > %50'de astım tanısı klinik olarak olası değil

Yanlış Astım Tanısı

Küçük Çocuklarda Astım Tanısı Zor Olabilir

0–5 yaş arası çocuklarda tedavi önerileri benzerdir; ancak, 0–2 yaş grubunda astım tanısı konması daha zor olabilir

6–11 yaş arası çocuklarda ve **ergenlerde** tanı kriterleri benzerdir, ancak tedavi önerileri farklılık gösterir

0–2 yaş

➔ 3–5 yaş

➔ 6–11 yaş

➔ Ergen

Astım tanısı ve tedavisi yaşa göre farklılık gösterir

Hışiltılı Solunum (wheezing) 0-5 Yaş Çocuklarda Astımla İlişkili En Sık Görülen Semptomdur

Hışiltılı solunum 0–5 yaş arasında çok siktir

Birçok küçük çocukta viral enfeksiyona bağlı hışiltılı solunum ortaya çıkar; bu yaş grubunda yılda ~6–8 kez gözlenir

Bu yaş grubunda hışiltılı solunumların tümü astım göstergesi değildir; bu nedenle dikkatli bir değerlendirme gereklidir

Hışiltılı solunum aşağıdaki durumlarda astım tanısıyla uyumludur:

Viral ÜSYE olmadan tekrarlayan şekilde ortaya çıkıyorsa

Uyku sırasında oluşuyorsa

Aktivite sırasında oluşuyorsa

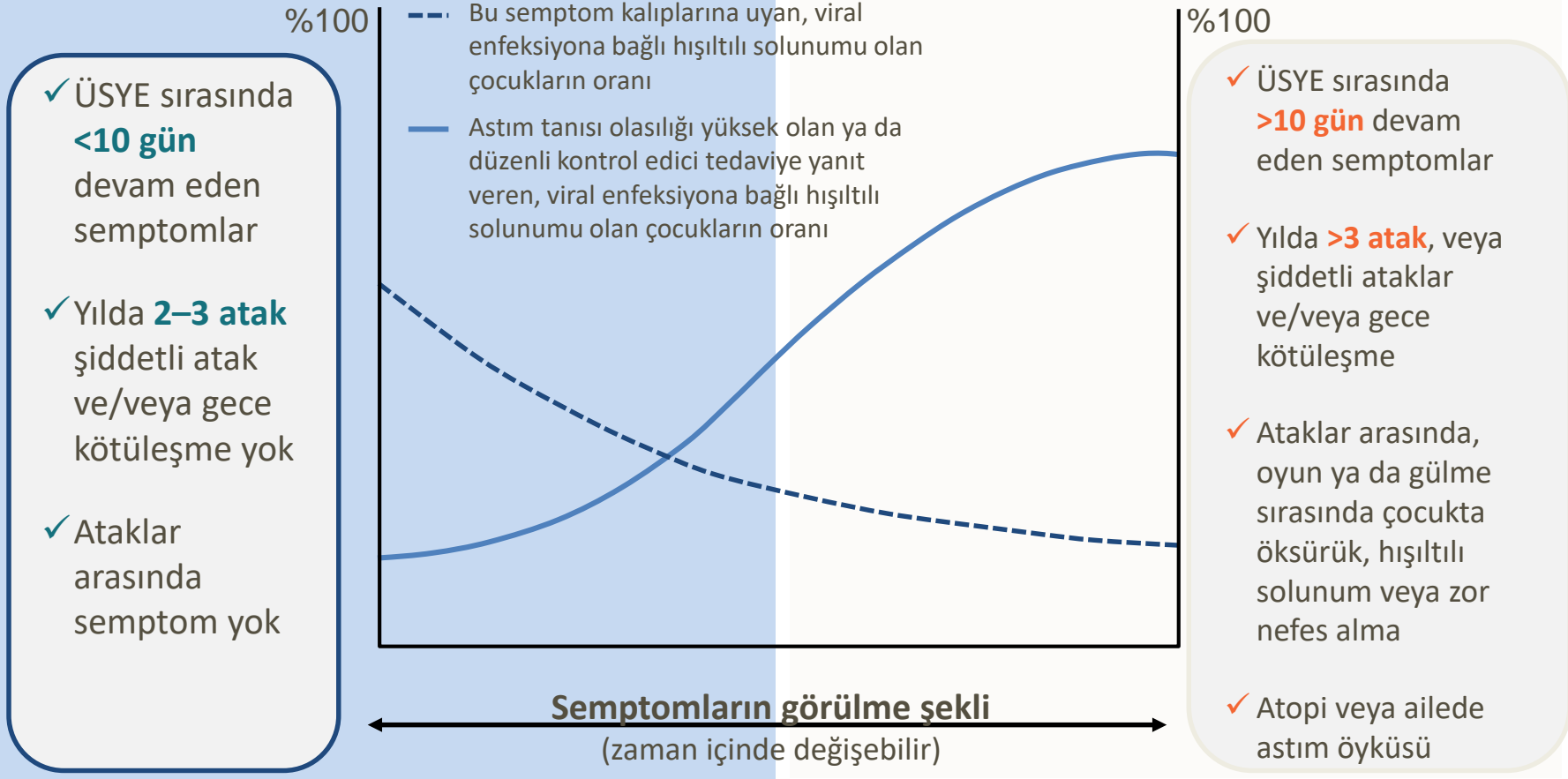

Hışiltılı solunum ataklarının sıklığı ve şiddeti dikkate alınmalıdır

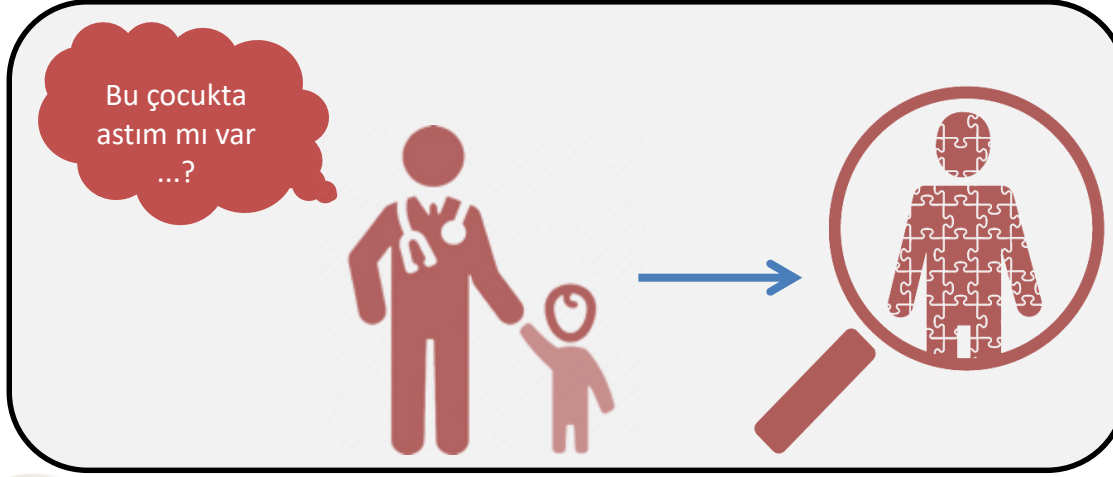
Viral enfeksiyonlar sırasında ya da arasında semptomların görülme şekli astım olasılığının öngörülmesini sağlayabilir

Astım tanısı olası değil

Astım tanısı olasılığı daha fazla

0–5 yaşındaki çocuklarda astım tanısını düşündüren özellikler

<5 yaş çocuklarda kesin astım tanısından önce hışıltılı solunum (wheezing) ve öksürük gibi semptomların diğer nedenlerinin düşünülmesi ve dışlanması özellikle önemlidir

Astım tanısını düşündüren temel özellikler

Hışıltılı solunum (wheezing) ve nefes darlığı veya zorluğu

Öksürük

Aktivite azalması

Astım veya alerjik hastalığa ilişkin geçmiş öykü veya aile öyküsü

2-3 aylık kontrol edici tedavi denemesine yanıt

Gece semptomları ya da uyanmaları

0–5 Yaş Çocuklarda Astım Tanısına Yardımcı Testler

0-5 yaş arası çocuklarda hiçbir test kesin astım tanısı koydurmamakla birlikte, aşağıdaki testler yararlı olabilir:

2–3 aylık tedavi denemesi

Toraks radyografisi

Atopi için testler*

Akciğer fonksiyon testleri†

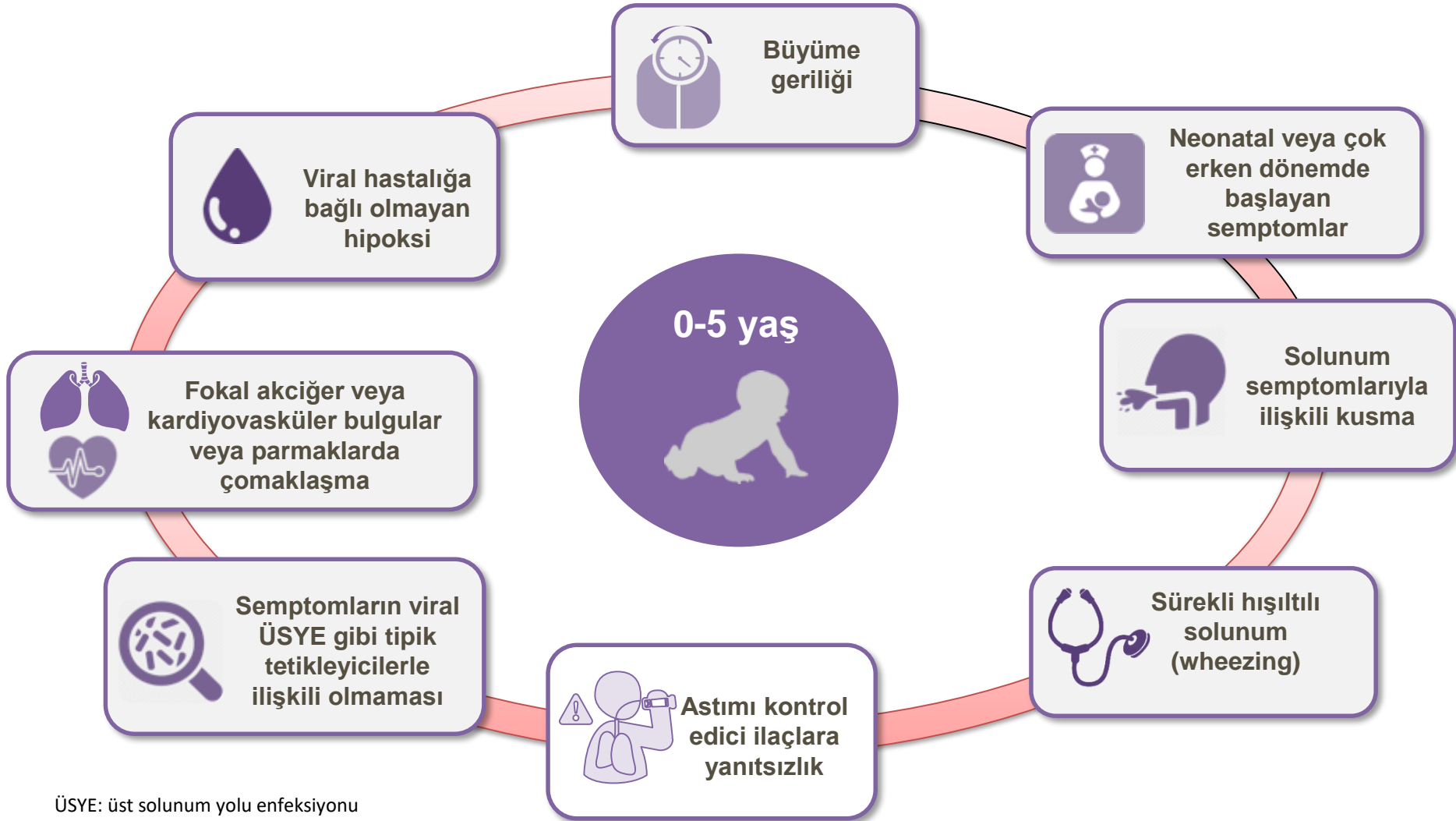
Ekshale nitrik oksit‡

Risk profil araçları

*Global Initiative for Asthma. Global Strategy for Asthma Management and Prevention, 2017.
www.ginasthma.org. Erişim tarihi: 02.03.2017.*

0-5 yaşındaki bir çocuğun daha ileri tanı incelemeleri yapacak uzmana gönderilmesi için endikasyonlar

ÜSYE: üst solunum yolu enfeksiyonu

Çocuklarda (6-11 yaş) ve ergenlerde astım tanısı değişken solunum semptomları öyküsü ve hava yolu kısıtlanmasına dayanarak konur

Değişken solunum semptomları

- Hışıltılı solunum (wheezing)
- Öksürük
- Göğüste sıkışma hissi
- Dispne

Değişken ekspiratuvar hava yolu kısıtlanması

- Aşağıdakilerin varlığında artmış/azalmış akciğer fonksiyonu
- İrritanlar
  - Stres faktörleri

Astımda semptom özellikleri

Gece ya da sabah kalkıldığında kötüleşme

Egzersiz, gülme, alerjenler, soğuk hava ile tetiklenme

Zaman içinde değişkenlik ve yoğunlukta değişme

Viral enfeksiyonlarla ortaya çıkma veya kötüleşme

Genel olarak, ≥ 1 tipte semptom

Çocuklarda (6-11 yaş) ve ergenlerde hava yolu kısıtlanması ve akciğer fonksiyonlarında değişkenlik

Hava yolu kısıtlanması

Azalmış FEV₁/FVC oranı –
Erişkin <0.75–0.80, çocuk <0.90

Akciğer fonksiyonunda değişkenlik

+

Bronkodilatör reversibilitesi –
FEV₁'de >%12 ve >200 ml artış

4 haftalık antiinflamatuvar tedavi

Ortalama diüurnal PEF değişkenliği –
Erişkin >%10, çocuk >%13 değişkenlik

Bronş provokasyon testi – metakolin veya histaminle FEV₁'de ≥%20 düşüş

Egzersiz provokasyon testi –FEV₁'de >%10 (çocuk >%12) ve 200 ml düşüş

Diğer testler:

Kan ya da balgam eozinofil sayımı

IgE

Alerjenleri belirlemek için deri prik testi

Aspergillus serolojisi

Çocuklarda (6-11 yaş) ve ergenlerde ilk astım tanısının konması

Astım olasılığını arttıran semptom özellikleri

- ≥1 semptom (hışıltılı solunum, dispne, öksürük, göğüste sıkışma hissi)
- Gece ya da sabah erken kötüleşme
- Zaman içinde seyirde ve şiddette değişkenlik
- Egzersiz, allerjen, hava değişikliği, gülme, soğuk algınlığı (viral enfeksiyonlar) ya da sigara dumanı, egzoz dumanı ya da güçlü kokular gibi çevresel iritanlar ile

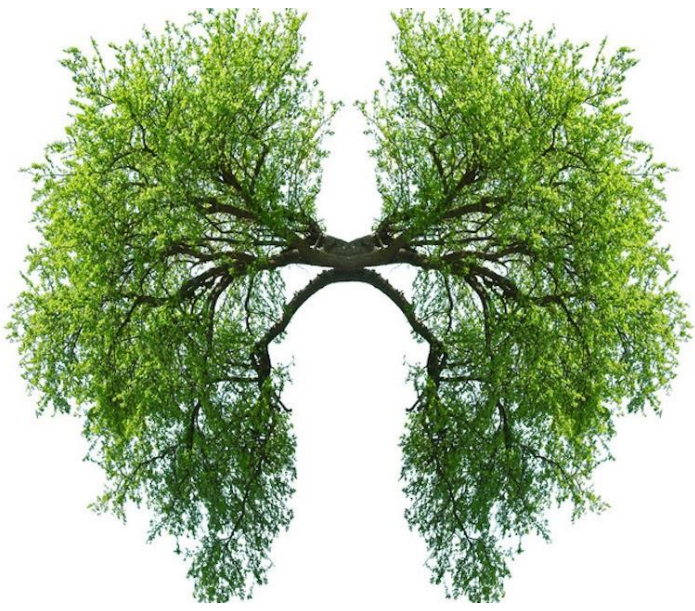
Astım olasılığını azaltan semptom özellikleri

- Başka solunum semptomu olmadan izole öksürük
- Kronik balgam üretimi
- Baş dönmesi, sersemlik, ya da parestezi ile birlikte olan dispne
- Göğüs ağrısı
- Gürültülü solunum ile birlikte olan egzersize bağlı dispne

Kime Astım Diyelim?

- Çocuklarda yetersiz ve fazla astım tanısı konması önemli bir sorundur
- Astım tanısı için yüksek duyarlık ve özgüllüğü olan tek bir tanısal test yoktur
- Düşük doz inhale steroid ile 6-12 haftalık tedavi denemesi ve tedavi bırakıldıktan sonra takip küçük çocuklarda astım tanısında önemlidir
- >5 yaş çocuklarda semptomların yanında objektif test kullanılması önerilir

Teşekkürler

